

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Balogh Ákos ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Pomázi László ügyvéd által képviselt alperes ellen munkaviszony jogellenes megszüntetése jogkövetkezményei iránt a Pest Megyei Munkaügyi Bíróságnál 5.M.1113/2005. szám alatt megindított és másodfokon a Pest Megyei Bíróság 8.Mf.22.278/2006/11. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a 2008. október 22. napján megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Pest Megyei Bíróság 8.Mf.22.278/2006/11. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek
- tizenöt nap alatt - 150.000 /egyszázötvenezer/ forint és 30.000 /harmincezer/ forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget, valamint az államnak - felhívásra - 900.000 /kilencszázezer/ forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s :

A felperes módosított keresetében a határozott idejű munkaviszony jogellenes megszüntetése megállapítását, a jogellenesség jogkövetkezményei alkalmazását, továbbá munkabér-különbözet, prémium és szabadságmegváltás megfizetését kérte.

A Pest Megyei Munkaügyi Bíróság 4.M.1062/2000/25. számú ítéletével megállapította, hogy az alperes 2000. szeptember 11-én jogellenesen szüntette meg a felperes munkaviszonyát, és kötelezte az alperest összesen 26.027.263 forint és kamata megfizetésére, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Az alperes fellebbezése és a felperes csatlakozó fellebbezése alapján eljáró Pest Megyei Bíróság 8.Mf.22.324/2003/16. számú ítéletével az elsőfokú bíróság

ítéletének fellebbezett részét részben megváltoztatva mellőzte a munkaviszony jogellenes megszüntetésére vonatkozó elsőfokú ítéleti megállapítást, továbbá az alperes marasztalását 3.399.998 forintra és kamataira leszállította, ezt meghaladóan a felperes keresetét a fellebbezéssel érintett körben elutasította.

A felperes felülvizsgálati kérelme és az alperes csatlakozó felülvizsgálati kérelme alapján eljáró Legfelsőbb Bíróság Mfv.I.10.809/2004/8. számú közbenső ítéletével a jogerős ítéletnek az elsőfokú ítéletet nem érintő, továbbá az alperesi marasztalást leszállító rendelkezését nem érintette, ezt meghaladóan a felperesnek az 1999. február 22-étől fennálló munkaviszonyára alapított igényét elutasító részét hatályon kívül helyezte, és megállapította, hogy az alperes a felperes határozott idejű munkaviszonyát 2000. szeptember 29-én jogellenesen szüntette meg, és e jogviszony ekkor megszűnt. A további összecszerűség tekintetében a munkaügyi bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

A Legfelsőbb Bíróság megállapítása szerint a felperes 1994. január 1-jétől állt munkaviszonyban az alperessel, 1999. február 22-étől öt évi időtartamra az igazgatóság jogait is magában foglaló vezérigazgatóvá választották, és ezzel a munkaviszonya is öt évre szóló határozott idejűvé vált. Ezt a munkaviszonyt az alperes a 2000. szeptember 29-ei közgyűlésen jogellenesen megszüntette, mivel a „felmentésről” rendelkező intézkedés nem felelt meg a rendkívüli felmondásra vonatkozó, illetve az Mt. 88. § (2) bekezdésében előírt feltételeknek. A felek közötti vita tárgyát képező munkabér tekintetében megállapította továbbá, hogy az alperes az 1997. szeptember 27-ei emlékeztetőben a felperes addigi évi 5 millió forintos munkabérét 10 millió forintra emelte, a munkaszerződésben továbbá a felek évi 5 millió forint „fix prémiumban” állapodtak meg. Tisztázásra szorult azonban, hogy a vezérigazgatóvá választást követően a felek milyen munkabérben állapodtak meg.

A Pest Megyei Munkaügyi Bíróság az összecszerűség körében megismételt eljárásban hozott 5.M.1113/2005/12. számú ítéletével kötelezte az alperest 81.210.682 forint és kamatai megfizetésére.

A munkaügyi bíróság a felperes módosított keresete alapján az 1997. október 1-jétől 2000. szeptember 29-éig terjedő időszakra havi 416.666 forint meg nem fizetett munkabér, 53 hónapra havi 416.666 forint elmaradt prémium, valamint az Mt. 88. § (2) bekezdése alapján 12 havi átlagkeresetként 15 millió forint megfizetésére kötelezte az alperest. Az indokolás szerint a felperes munkabérét 1997. szeptember 27-étől évi 10.000.000 forintban és további 5.000.000 forint „fix prémiumban” állapította meg, és nem bizonyította, hogy ezt a díjazást a felperes vezérigazgatóvá

megválasztásakor, illetve azt követően munkaszerződés módosítással megváltoztatták.

Az alperes fellebbezése alapján eljáró Pest Megyei Bíróság 8.Mf.22.278/2006/11. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, és az alperest terhelő marasztalás összegét 34.166.652 forintra és kamataira leszállította, ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

A másodfokú bíróság egyetértett azzal, hogy a felperes munkabérét az 1997. szeptember 25-ei emlékeztető módosította, az így megállapított munkabérnek azonban az alperes csak a felét fizette meg. A felperes határozott nyilatkozata alapján megállapította, hogy 1998. évre a felperes megkapta a járandóságait, ezért ezen időszakra számított juttatásokkal csökkentette az elmaradt munkabér és a prémium összegét, továbbá a követelésbe beleszámította az alperes időközi 9.652.044 forint részteljesítését.

Az alperes ezen jogerős ítélet kézhezvétele után igazolási kérelmet nyújtott be, amelynek az alperesi kifogás alapján a Pest Megyei Bíróság 9.Mfk.20.949/2007/2. számú végzésével helyt adott, ezért a másodfokú bíróság a Pp. 109. § (4) bekezdése értelmében a tárgyalást megismételte. Az ennek alapján hozott 8.Mf.22.050/2007/3. számú ítéletével a Pest Megyei Bíróság 8.Mf.22.278/2006/11. számú, 2006. november 27-én kelt ítéletét hatályában fenntartotta.

A másodfokú bíróság a határozatát azzal indokolta, hogy az alperes a korábban előterjesztett fellebbezését változatlan tartalommal fenntartotta, a megismételt tárgyaláson új tény, körülményt nem hozott fel.

A felperes mindkét jogerős ítélet ellen - a Pp. 272. § (1) bekezdésében előírt határidőn belül - felülvizsgálati kérelemmel élt.

A Pest Megyei Bíróság 8.Mf.22.278/2006/11. számú ítélete ellen előterjesztett felülvizsgálati kérelmében a felperes elsődlegesen kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását. Előadta, hogy a másodfokú bíróság a 2006. december 4-én kézbesített jogerős ítéletet a 2006. november 20-ai tárgyaláson hozta meg, november 27-én hirdette ki, és nem kapott szabályszerű idézést a két tárgyalásra. A fellebbezési tárgyalás önhibáján kívüli elmulasztása miatt benyújtott igazolási kérelmét a Pest Megyei Bíróság 8.Mf.22.278/2006/14. számú végzésével elutasította, ez ellen a Pp. 259/A. § alapján kifogást terjesztett elő, amelyet a felülvizsgálati kérelem benyújtásáig még nem bíráltak el. Másodlagos felülvizsgálati kérelmében a felperes a jogerős ítélet

hatályon kívül helyezését és „a jogszabályoknak megfelelő új határozat hozatalát” kérte. Az előzmények részletes ismertetése után előadta, hogy a jogerős ítélet iratellenes, számítási hibákat tartalmaz, hiányos, és nem áll összhangban a Legfelsőbb Bíróság korábbi közbenső ítéletével, az ítélkezési gyakorlattal. Felülvizsgálati érvelése szerint a megismételt eljárásnak már nem lehetett tárgya az 1997. november és december hónapokra vonatkozó bérigény, továbbá az 1997. szeptember 27-ei emlékeztető munkaszerződés módosításként nem vehető figyelembe, miután nem felelt meg a munkaszerződés 2. pontja J. alpontjában előírt közlési feltételnek. A gyakorlatban az emlékeztetőt egyik fél sem tekintette munkaszerződés módosításnak. A Legfelsőbb Bíróság korábbi közbenső ítéletében csak utalt az emlékeztetőre, ezért az eljáró bíróságok tévesen hivatkoztak ebben a körben a közbenső ítéletre, amelyhez anyagi jogerő (Pp. 229. §) fűződik. A felperes munkabére tekintetében eszerint az 1999. február 22-ei időszakot követő időszakra az emlékeztetőt már nem lehetett alkalmazni. Az alperes sérelmezte még, hogy a másodfokú bíróság a perköltségigényéről nem döntött.

Az alperes a Pest Megyei Bíróságnak az Mt. 109. § (4) bekezdése alapján hozott jogerős ítélete ellen – amelyben a korábbi ítéletét fenntartotta – úgyszintén előterjesztette felülvizsgálati kérelmét, megismételve abban a korábbi kérelemben előadottakat, elsődleges és másodlagos kérelmét, és annak indokait. Ezek mellett a korábbi igazolási kérelme elutasítása miatt benyújtott kifogása elbírálását, és az elutasítás közlésének módját is kifogásolta, mivel a másodfokú bíróság a 9.Mfk.20.949/2007/2. számú végzést csak a Pp. 109. § (4) bekezdése alapján megismételt tárgyaláson ismertette és kézbesítette. Sérelmezte, hogy a korábbi ítéletet hatályában fenntartó másodfokú ítélet nem rendelkezett arról, hogy a két döntés közötti időszak minek minősül, és a korábbi jogerős ítélethez milyen joghatás fűződik.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A fellebbezési tárgyalás elmulasztása miatti igazolási kérelemnek való helyt adás alapján a tárgyalást a másodfokú bíróságnak meg kellett ismételnie [Pp. 109. § (4) bekezdés]. Ennek során az alperesnek módja volt a fellebbezésével kapcsolatban nyilatkozni, és a másodfokú bíróság a megismételt tárgyalás alapján – amint ezt az indoklás megfelelően alátámasztotta – a korábbi jogerős ítéletet hatályában fenntartotta, és ebben a kérdésben – figyelemmel a Pp. 212. § (1) bekezdésére is – ítélettel határozott [BH 2004.242., BH 1996.217.]. A másodfokú bíróság az ügy érdemében tehát nem két határozatot hozott, hanem a lefolytatott

tárgyalás eredményeként a korábbi ítélete hatályban tartása felől határozott, ezért eljárási jogszabálysértés ebben a körben nem valósult meg. Az ügy érdemében a korábbi jogerős ítélet az irányadó, a két jogerős ítélet közötti időszakban egyik félre sem keletkezett a megismételt tárgyaláson hozott ítélet alapján új jog vagy kötelezettség. Az a körülmény pedig, hogy a kifogásnak helyt adó végzést a másodfokú bíróság a megismételt tárgyaláson kézbesítette, nem minősül az ügy érdemét érintő lényeges eljárási jogszabálysértésnek [Pp. 275. § (3) bekezdés].

Mindezek alapján a Legfelsőbb Bíróság az alperes határidőben előterjesztett első felülvizsgálati kérelme alapján vizsgálta az érdemi döntést tartalmazó jogerős ítéletet.

A felperes összegszerű követelése tekintetében a másodfokú bíróság ítéletét a felülvizsgálati kérelem jogszabálysértésre hivatkozva alaptalanul támadta. A Legfelsőbb Bíróság korábbi közbenső ítéletében nemcsak a jogellenességhez kapcsolódó, hanem valamennyi, az alperes által el nem ismert összegszerű igény tekintetében rendelkezett az eljárás megismétléséről. A felperes juttatásai számításához útmutatásként kiemelte, hogy a per addigi bizonyítékai alapján az 1997. szeptember 27-ei „emlékeztetőben” megjelölt évi 10.000.000 forint munkabér és a munkaszerződésben kikötött 5.000.000 forint fix prémium vehető figyelembe. Ehhez képest kell vizsgálni, hogy későbbi időpontban létrejött-e a felek között a munkabér tekintetében más megállapodás, figyelemmel a felperes vezérigazgatóvá választására. Ebben a körben a bizonyítás az alperest terhelte [Pp. 164. § (1) bekezdés].

Az első- és a másodfokú bíróság törvénysértés nélkül állapította meg, hogy az alperes ilyen bizonyítékokra nem tudott hivatkozni, ezért az eljárási bíróságok helytállóan vették alapul a hivatkozott emlékeztetőben és a munkaszerződésben konkrétan megjelölt juttatásokat.

Az 1997. szeptember 27-ei emlékeztető tekintetében az alperes tévesen hivatkozott érvénytelenségre amiatt, mert ennek postázására nem a munkaszerződés „J. Közlések” című részében meghatározott módon került sor. A hivatkozott kikötésnek nyilvánvalóan az volt a célja, hogy a felek a külföldi tulajdonosra tekintettel biztonságban megkapják egymástól a rájuk vonatkozó küldeményeket. A felperes az adott okiratot kézhez kapta, ezért az esetleges eltérő módon való közlésnek nem lehet érvénytelenséget okozó hatást tulajdonítani.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében számítási hibára is hivatkozott, ennek indokát azonban nem adta, ezért ebből a szempontból a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet nem vizsgálta [Pp. 272. § (1) bekezdés].

Az alperes fellebbezése a kereset teljes elutasítására irányult, a fellebbezés részben alaposnak minősült, és ehhez képest a másodfokú bíróság - pernyertessége arányában - a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján törvénysértés nélkül állapított meg a felperes javára részperköltséget.

A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Az alperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére.

Az alperes a felülvizsgálati eljárás illetékét a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 3. § (3) bekezdése alapján viseli.

Budapest, 2008. október 22.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. előadó bíró, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő